

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Laptulajdonos: ZICHERMANN HERMAN.

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre	4 kor.	— fil.
Fél évre	2	" — "
Községeknek	1	" 24 "
Egyes szám ára 10 fillér.		

Hirdetési díjak:

Négy hasábos petit sorért 20 fillér. Nagyobb és többszöri hirdetéseknel igen kedvező engedmények tétetnek. „Nyíltér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér. Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferenc, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános tudósító VII. Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában: A. Oppelk, Schalek H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz.
Felelős szerkesztővel értekezhetni naponta déli 12—1 óra közt.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Karácsony.

Fogadunk örömmel, fogadunk reménységgel szép karácsony ünnepe! A nap, amelyen Jézus megszületett, minden időközön által az újjászületés, a megújulás napja lesz nekünk és mi szívünk szerint megünnepelni fogjuk azt minden időben. Mert a világot megváltó kereszt vallásának legderűsebb, örvendetes emlékezőse a karácsony.

A csodás ihlet, mely palotában és kunyhóban egyaránt megszállja az emberek szívét, midőn elmerülnek a jászolban született világ megváltójának emlékébe, gyönyörű bizonyossága annak, hogy az emberek egyenlőknek születettek. Az állam, a társadalom az ő intézményeivel falakat és áthidalhatatlannak látszó mélységeket alkotott az emberek közé; de az együttes érzés, melylyel a milliók és milliók szent alázattal elragadtatva borulnak le ama betlehemi jászol előtt, megcáfolja a különbségeket, melyeket az emberek alkottak egymás között. Gyarló földi dolog a vagyon, rang és megkülönböztetés, de Isten örökké tartó munkája az egyenlőség. Isten előtt egyenlők vagyunk, csak egymás között vagyunk nagyok és kicsinyek, hatalmasak és gyöngék.

A gazdag lenézi a szegényt, a szegény gyűlöli a gazdagot, de a mikor eljön a szent karácsony ünnepe, a glória, mely ott ragyogott a betlehemi jászol fölött, beleragyo a szívekbe eloszlatja a büszkeséget és gyűlöletet s egyik vagyunk a jászolban született megváltó imádsában és a hozzá érzett véghetetlen szerelemben.

Nyilvánvaló, hogy ebből az egységes érzésből fakadt a tudat, hogy karácsony a szeretet ünnepe. A szeretet, amely mint egy második istenség eszméje tartja átölelve és fűzi egymáshoz az emberek összességét, leghatalmasabbán most lobog elő az emberi szenvedelmek kohójából. Miközben fény és ragyogás hirdeti mindenfelé a nyilvánosság előtt a megváltó születését, a szívek mélységes rejtekei megnyil-

nak, hogy befogadják a részvétet és a jótékonyosság gyakorlásának szükséges voltát. A nyomor és szenvedés sötét tanyáit beragyogja az emberszeretet, a melyet ő hirdetett, a melyért ő halt meg a keresztfán. Akinék módja van rá, jót tesz ma a szegényekkel.

A jótékonyosság csodás melegséget kölcsönöz a vallási ünnepnek. Az istenség magasztos imáadásához megragadóan simul hozzá az ember legnemesebb szenvedelme, szeretet és a kettő, amely föntartja a világot, együtt párhuzamosan haladnak a nagy uton, mely az emberiség boldogulásához vezet...

Ó be kár, hogy csak karácsonykor van így! Ha elmúlik a gyönyörű ünnep, széjjel válik a kettőnek útja s másképpen hirdetik a vallást és másképpen az emberszeretetet, sőt sokszor van úgy, hogy egyik a másik ellen tör. Az életküzdő porondján harc folyik a kettő között, különösen most, a mikor az emberszeretet nevében vakító, sötét vakító fénynyel lobogtatják a tudomány fátyláját. Új apostolok keltek föl, akik úgy akarják felépíteni a jövőt, hogy lerombolják a múltat.

Igy aztán uttalan utakon tévelygünk. Késégeink megerősödnek s lelünk elbágyad. Homályos kőd üli meg az emberiség célját s minduntalan eltévedünk a ködben. Nem értjük meg, miért teremtdünk, nem vagyunk tisztában a boldogság problémájával, dacára annak, hogy a boldogságért folyó küzdelem csak a sirnál szűnik meg. Rossz szenvedélyeink szabadon törnek elő, irigykedés, gyűlölet és önzés a rugója nagyon gyakran az ember cselekedeteinek. Ártunk egymásnak, hogy használhasunk magunknak.

Csak karácsonykor oszlik el a világ keserősége és sötétsége, szeretjük egymást s jót teszünk, vagy legalább jót akarunk tenni és elpihen az önzés harcza.

Karácsony szelleme, világ megváltása, miért nem maradsz velünk az egész esztendőn keresztül! ?
Sz—y J—s.

Templomavatáskor.

— decz. 22.

Számra nézve a legkisebb egyházi felekezet a görög katolikus, vasárnap avatja fel bár kicsiny és ideiglenes, de mégis elég csinos új templomát s ezzel városunkban a templomok száma egygyel szaporodott.

Arról meg vagyunk győződve, hogy ez a templom látogatott lesz és hogy a hitélet a görög katolikus atyáinkkal között nagy és örvendetes lendületet fog venni, mert hiszen városunkban, a kálvinista Rómában minden hitfelekezet egyházi élete virágzó, csak a — kálvinistáké nem.

Igazán nagy lelki gyönyörűség nézni, hogy mikép sietnek vallási gyakorlataik végzésére a római és görög katolikusok, az izraeliták s a lutheránusok. Nincs ezeknél szó üres templomokról, — a hivek nagy igyekezettel sereglenek egybe és szent áhitattal tesznek eleget lelki szükségleteiknek. Ellenben nagy szomorúsággal látjuk a kálvinista templomok ürességét, a mi határozottan a hitélet szomorú hanyatlását bizonyítja.

Hogy mi eredményezte ezt az állapotot, nem tudjuk, nem is kutatjuk, de tényleg létezik s okvetlenül szükséges, hogy változtassanak rajta az illetékes és hivatalos egyének.

Sajnos dolog, hogy az istenitisztelek számának szaporítása akadályokba ütközik és még sajnosabb, hogy a külsőségeken lakó kálvinisták lelki szükségleteinek kielégítése céljából semmiféle hathatós intézkedés nem történt, habár például a Csapó-kertben lakók, — közel másfél ezer lélek — magok is kérvényezték.

Nagyon felférne pedig egy ebben, valamint a Homok-kertben is, legalább télen át istenitisztelek tartásáról gondoskodni, mert bizony a pásztor nélküli nyáj hamar elszéled s betévedhet egy másikba, a hol aztán nagyobb figyelemben fogják tartani.

Ünnep lesz, a szeretet nagy ünnepe holnapután. Zugni fognak a harangok és hívogatják az élet harcában kifáradt lelkeket — vigasztalásra. Vajjon megfogják-e hallani mindazok, a kikhez szólnak?

Bizony, nagy ideje volna, ha a vallásosságra nagyobb súly lenne fektetve, ha az összes felekezetek hitélete kifogástalan lenne!

A templomokat be kell népesíteni, — a hivek lelki világát ápolni, hiszen a mai nehéz viszonyok közt mindenkinek szüksége van — lelki vigaszra.

hagyta, mintha egy-egy kintz rém lett volna, mi eddig gyötörte őt.

Ott ült a magas kőkanalló előtt, a sima habok lángnyelveibe nézve. Az ura meg, ez a szegény csenevész, haszontalan ember, egy kis ottománban térdelt mellette, minha ő volna a hűnös, a gyónó, ki feloldásért esd.

Az az erős asszony játszva vette ajkaira a bűnök legfertelmesebbjeit, miket valaha ember elkövetett. Nem holmi erőszakoskodások voltak ezek, miket minden közönséges ember elkövethet. Oh, nem Finom, raffinált celszövények, mik testi sebet nem ejtenek, de a lelket megtörik.

És a mikor most boldogan néztek egymás szemébe, nem lehetett tudni, hogy melyik követte el azt a rengeteg bűnt, mely megkeserítette eddigi életüket.

Az asszony tán, kinek égkek szemei félénken, szerelmekkel csüggnék a vézna férfi arcán, kinek beszéde, szerelmes szavai az örökké szerető nő mellett tanuskodnak.

Vagy talán a férfi? Ez az ember, ki testi fogatkozásai eleve visszariasztanak mindentől, ki jól tudja, hogy e világon mi keresni valója sem volna, ha ez az asszony s az kis pályás baba nem tartanák vissza.

Pedig hát nem történt közöttük semmi. Csak az, hogy az ember feleségül vette azt az asszonyt, a kiről tudta, hogy más szeret és mégis elvette.

Ílja, akkor még ő is erőt, dőlczeg volt. A karok, mik most bémultan hullanak alá, akkor még feszültek az ő izomerőtől, a szemek, mikben most

Igaz, hogy nemcsak a Garizim hegyén lehet imádni Istent, hanem bárhol, de lélekben és igazságban, — azonban nem kell feledni, hogy az Ur háza azért van, hogy ott együtt dicsőítsék Isten nagyságát.

— mo —

HÍREK.

Karácsony.

A karácsony szeretet ünnepe, Minden szív öröm, mámorral telve, Rajta, ünnepre fel! Szent érzetre gyul alélek, Tört test, tört szív újra éled: Az ember ma ember.

A karácsony szeretet ünnepe, Latrok lelke csuf gszággal telve, Rajta, ünnepre fel! S éjsztétben hurok lebben, Mind gyorsabban, mind hevesben: Az ember ma ember.

Gáz.

A kis ivrakó leány.

Ne féljenek, nem lesz belőle Valami ingerlő titok; Az az egész, hogy míg néha Korrekturát javítok: Kaczagva, mosolygva néz rám Egy kis ivrakó leány.

Fárasztó, unalmas munka ez, Mind összefolynak a sorok... Fut az idő, míg sokára Pár rimet összehozok. Ránézek s felnevet aztán A kis ivrakó leány.

Majd elkapja hirtelen fejét, De nevet arca s a szeme, S e két szép szem csintalan kis Ördögökkel van tele... Istenem, mily hatást tett rám E kis ivrakó leány.

Pont.

TÁRCZA.

Volt nekem egy karácsonyom.

Volt nekem egy karácsonyom, Emléke is édes. Rágondolok: lelkeim tavaszt, Napaugárt, fényt érez. Szívem a nagy boldogságtól, Az édes örömtől: Csakhogy ki nem szakad, hej, ugy Zakatol, dörömböl.

Mintha... mintha csak ma lenne, Olyan jól emlékszem: Tündér, szemekápráztató, Mesészerű fényben — A szép csillagos ég mintha Földre szállott volna, Úgy ragyogott, úgy tündökölt A szent karácsonyfa.

Egy viruló róza, kedves Hitvesem, előttag; Úgy állt, mint a büszke bőrcznek Szép sudár fenője. Karján az az édes, drága Tapsoló porontyka!... Boldog lelkünk egyre nézte, Egyre mosolyogta.

Jobbra, balra a két öreg, Azok a jó lelkek,

Incselkedve, játszadozva Vele sort nevettek. Sorra mutogatva neki Mindent, úgy elnézik... Közbe-közbe öröm könyve Titkon perog végig.

Áldó tekintetük lopva Néha reám téved... Ablak alatt felzendül a Betlehemi ének. Boldog lelkünk vígan a kis Pásztorokkal fűjja: „Dicsőség neked, oh szép, ma Született Jézuska!”

Mintha... mintha csak ma lenne, Olyan jól emlékszem: Átöleltem, megcsókoltam Édes feleségem A kis babuskát is a jó Öregekkel sorba — Boldog karácsonyest, drága Áldott karácsonyfa!...

Porse Vilmos.

Karácsonyi történet.

— A „Debreczen-Nagyv. Értesítő” eredeti tárczája. —

Irta: Vessző.

Az asszony kezdett el beszélni. És a mig valott, a mig elbeszélte az életének történetét, csodálatosan megkönnyebbült. Minden szó, mi ajkát el-

— **Karácsony.** Eljött a szeretet ünnepe, eljött a megváltás napja. Az ember szívére áhítat ül, a mai napon szegény, gazdag egyenlő egyben: a szeretetben. Maga a gondolat, hogy karácsony ünnepe közel, megnevesíti az ember kedélyét. A sok kétség, a sok kísértés, mely egész hosszú esztendőn keresztül kíséri, fenyegeti a törpe embert, mind, mind eltűnik varázsűtésre szíveinkből!

Üdvözlégy, karácsony. Hozsánna néked szeretet ünnepe!

Előfizetőinknek és kedves munkatársainknak ez uton kívánunk boldog ünneplést.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

— **Előfizetőinkhez.** Ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket tisztelettel kérjük az évi előfizetés megújítására, hogy lapunk szétküldése hiányt ne szenvedjen.

— **Uj bizottsági tag.** Uj bizottsági tagot választottak 19-én az elhunyt Gombos Ferenc helyébe. Kétszáznyolcvanegy választó szavazott le a város háza nagy tanácstermében. A szavazatszedő küldöttség a következőképpen alakult: Választási elnök: Papp Ferencz, helyettes: Pongó Lajos, bizalmi férfiak: a kormánypárt részéről Raics Gyula és Kovács Ernő, míg a függetlenségi és negyvennyolczas párt részéről Török Péter és Csobán József. A beadott 281 szavazatból 261 szavazattal dr. Gulyás István főiskolai tanárt választották meg.

— **A kereskedő ifjak önképző-egyesülete** szépen sikerült estélyt rendezett e hó 15-én, szombaton este 7/9 órakor a Kereskedelmi Akadémia disztermében. A szép számú intelligens közönség csaknem teljesen megtöltte a termet. A műsort a Magyar Testvérek zenekara nyitotta meg „Magyar művészek indulójá”-nak precíz és hatásos előadásával. Ezután két egyesületi tagnak, Groskó györgynek és Helmeck Miklósnak szavaltai következtek, melyeket elismerő tapsokkal jutalmazott méltán a közönség. Általános érdeklődés közepette olvasta fel ezután dr. Boldizsár Kálmán magvas és érdekes tanulmányát, melynek címe: „Magyarország a párisi kiállításon.” Következett az est fénypontja, Takács Endre joghallgató, városunk ismert és elismert kiváló szavalója lépett a pódiumra s óriási hatás közepette művészi tudással s hatalmas drámai erővel adta elő a „Gyáva” című komoly monológot, majd a szűnni nem akaró tapsvihar után Petőfi „Az örült” s végül „Szeptember végén” című költeményeit szavalta el, előbbivel újabb frenetikus tapsokra ragadva el a közönséget. Mészáros Károly joghallgató vig szavalata zárta be az est műsorát, a kinek számát a folytonos derűtségben tartott közönség szintén megismételtette. Örömmel regisztráljuk ez est sikerét s várakozással nézünk az egylet további működése elé.

— **Vörösmarty ünnepély.** A főgimnáziumi önképzőkör vasárnap d. e. 10 órakor tartott Vörösmarty ünnepélyt. A megnyitó beszédet dr. Gulyás Istvántól, az önképzőkör felügyelő tanáráról hallottuk. A másik beszédet Nagy Sándor VIII. o. t. az önképzőkör elnöke tartotta. Ő volt az ifjúság szóónka. A mit megirt mély érzéssel, szóonki lendülettel s ifjai lelkesedéssel elő is adta. Egyik igen becses pontja volt az ünnepélynek a Kiss Pál VI. o.

A régi daliás férfuból csak árnyéka lett önmagának; napról-napra inkább becsült az arca, a szemei elvesztették csillogó fényüket, karjai nem tudták olyan szilajon, olyan hevesebben körülkúcsolni az asszonyt. Pedig az nem bánta volna.

Csakugyan kiismerhetetlen volt Jolán. Egész szíve hevével rajongott ifjukori ideáljáért, Barna Pálért, ki akkor aljegyző volt a megyénél ügyes, sima modoru, megnyerő arczu fiatal ember volt Barna s az asszonyt könnyen magához lánczolta.

De mikor a házasság megtörtént, az asszony tartózkodóbb lett kedvese iránt. Tudja Isten, nem volt még fenéki romlott e bűnnel fertőzött lélek. Épen ideális szerelme nem engedett kiveszni lelkéből minden nemes érzelmet. Aztán az urát is szánta. Mikor látta, hogy mennyire imádja őt férje, milyen boldog a legkisebb kedveskedésére is, sokszor szeretett volna sirva borulni mellére. De a szerelem mindig erősebb volt, mindig győzedelmeskedett az ura iránti vonzalmon.

Egyszer aztán bekövetkezett a katasztrófa. Barna nagy beteg lett. Az asszony el akart menni lakására, de az ura nem engedte. Akkor az asszony éj idején szökött el a háztól s fázva, zimankós téli este rohant kedvese házához.

Az épen deliriumban feküdt. Lázás álmában képeket varázolt maga elé s mikor az asszony néman, könnyezve állott előtte, őt is a varázskép egy foszlányának tartotta. Az asszony odarohant hozzá, csókjaival borította el s becéző nevén szólított. A beteg nyugalmat óhatott; Jolán fájó szívvel távozott.

Két hét múlva történt aztán, mi felzavarta az egész város nyugalomát. Barna meghalt, még pedig, mint szerte beszélik, mérgezés folytán. Az asszonyt

t. tűzzel és lélekkel előadott szavnlata, melynek tárgyát a Maday Gyula VII. o. t. alkalmi ódája képezte, melynek szép sorából kiértett, hogy poétalélek irta. Kovács József, Baróthy István és Halász Imre szavaltak még a Vörösmarty műveiből, mindannyian sikerülten, sok tapsot aratva. Elvezetelt hallgattuk az újonnan alakult főgimnáziumi Ének- és Zenekar számait, melyek közül kivált a zenekar 9-ik száma, a „Vörösmarty dalokkal.” Elismerés és dicséret illeti Mácsay Sándor ének és zenetanárt, hogy sok más teendője mellett ezt az énekkart és zenekart is összehozta és vezeti. Elismerés és dicséret illeti az Önképző-kör vezetését, tagjait s főképen a tanári felügyeletet, hogy az ifjak ilyen összevágó, szép ünnepélyt tudtak bemutatkozni a nagy közönségnek.

— **Felhívás** Debreczen sz. kir. város közönségéhez! Azon nemes eszme, mely sok szegény szülőkhöz és éhező családnak meleg és jó étellel való ellátását tűzte ki feladatául a küszöbön levő zord, hideg időben: ismételve arra a határozatra készítette a városi tanácsot, hogy az általa nagy áldozattal létesített városi népkonyha céljaira, illetve ennek lehetőleg huzamosabb időn keresztül leendő fentartására az ujévi üdvözlétek megváltását ily váltás jegyeknek a város lakossága közötti széthordatása által eszközöltetni fogja. — Bizva a város áldozatkész lakosságában, mely még sobasem zárkózott el, ha a szülőkhözök inségének enyhítéséről volt szó: azon felhívással fordul a tanács a közönségéhez, hogy a kihordandó és a városi népkonyha áldásos céljaira előrusítandó ujévi váltásjegyekből minél többet megtartani és az azokért járó összegeket, az előrusítással megbízott rendőri közlegeknek átadni, esetleg a rendőrfőkapitánysághoz eljuttatni szíveskedjék. — Debreczen, 1900 december 13. A városi tanács.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában a zsidó-nőegylet jubileumán rendezett Eleven-Újság szereplői közül véletlenségből kimaradt a „Nyitlér” rovatot betöltő Széll István Rudolf ur, ki előadásával köztetszést nyert.

— **Az automobil-társaság gyűlése.** Vettük a következő meghívást: Meghívás. Az országos automobil-társaság folyó évi december hó 23-án, vasárnap délelőtti 11 órakor a város háza nagy tanácstermében szerveszköd értekezletet tart, melyre czimzettet van szerencsém meghívni. Debreczen, 1900 decz. 19-én. Simonffy Imre, kir. tanácsos polgármester, az értekezlet elnöke.

— **Értesítés.** Alólirott választási bizottság ezennel értesíti a debreczeni izr. hitközség t. tagjait, hogy az 1901. évre érvényes választási névjegyzéket összeállította és f. évi december hó 27-ikéig a jegyzői irodában (József kir. h. u. 26. sz.) közszemlére kitette, mely idő aiat a netaláni kihagyások, vagy jogtalan felvételek elleni felszólítások ugyanott benyújtandók. Debreczen, 1900 december hó 20-án.

— **A lövöldöző tanyás.** Hétfőn este Bóthy György tanyás a Széchenyi-kert sétányon haladt hazafelé. A fasorok között egyszer csak elővette forgópisztóját s lövöldözött, mi közben segélyért kiáltozott. Meghallotta ezt Kalmár Sándor lovas-rendőr és még három rendőrtársa, nyomban a helyszínre vágattak s a terepet felkutaták, de semmi gyanusít sem észleltek. Bóthy kihallgatásakor kitűnt, hogy a megtörtént lövöldözés és segélykiáltás a rendőrségi őrzáratok tévutra vezetésére irányult.

nem gyanusította senki, ismerték szerelmét. Az orvos azt mondta, hogy a beteg lázas állapotában többet vett be az ényhitőszertől szolgáló méregből s ez okozta halálát.

Eltemették. Békei feleségétől kiment a temetésre. Épen karácsony este volt. Mikor a fagyos, kökémény göröngyöket rádobták az érczkoporsóra, a felhangzó topa dübörgés sem tudta elnyelni az asszony hangos zokogását. Sirt sokáig keservesen.

A körülállók meg nézték megilletődve, bánatosan. Még az ura is megbocsátott neki mindenért. Most tudta csak meg, hogy mennyire szerették azok egymást.

Mikor az utolsó lapáttal teljesen elföldelték a sirt, Békei szeliden, szó nélkül fogta karon a feleségét s hazavezette. Hosszu, hosszu ideig nem szólt neki semmit, engedte, hogy sebe gyógyuljon. És az asszony felejtett. Tudta, hogy az ura mindig tárt karokkal várja s a menekülés érzete enyhülést adott neki. Lassan-lassan begyógyult a sebe.

Ma ismét karácsony este van. Ma esztendeje temették el Barnát. Az évforduló meghatotta az asszonyt; a seb már nem fájt neki s az egész ábrándos szerelemből misem maradt hátra. Csak kedves visszaemlékezés.

És a mint ott ülték a tűzhely mellett, az asszony gyónni kezdett. Elmondotta híven egész szerelmének történetét. Nem hagyott ki semmit.

A mikor a végén járt, kipirult az arca. Aztán ellenállhatatlan ösztöntől ragadtatva csókra nyújtotta ajkát a férfi felé.

A bölcsőben viczkázódozó kis gyermek édes kacagása szentesítette boldogságukat.

— **Megölte a szeretőjét.** Petrényi Mária 23 éves cselédleány, Knezeff Dusan aradi honvédhuszár tizedessel hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott. A legény azonban három hónap óta elpárolt a leánytól. Petrényi Mária elkeseredésében szomatont este megleste volt szeretőjét és éles konyhakésűt oly erővel döfte szeretője mellébe, hogy a legény rögtön összeesett és vasárnap délelben a katonai kórházban meghalt. A gyilkos leány a vizsgálóbíró előtt minden megbánás nélkül jelentette ki, hogy előre megfontolt szándékkal ölte meg a szeretőjét.

— **Előfizetési felhívás.** Mint tapasztalatból tudjuk, manapság már mintegy vakmerő gondolat előfizetési felhívást bocsátani ki, irodalmi munkára. S én daczára mindennek, szerény tehetségem szörny bontásaként, kizárólag elbeszélések közül álló könyvet adok ki, régi elvemnek megfelelően „Életképek” cím alatt. Mint szerző nem jósolhatok könyvemnek nagy jövőt; csupán annak kijelentésére szorítkozom, hogy „Életképek” című könyvemnek legkisebb szócikkját is az életből merítettem s mielőtt papírra vettem volna, szívemnek rostáján szűrtem át. Tíz ivre, azaz 160 oldalra terjedő könyvem jövő év 1901. január havában fog megjelenni. Ugy tartalmáról, mint izléses kivételről, költséget nem itélve, tölem telhetőleg gondoskodtam. Könyvem ára két korona. Az előfizetési összeget, vagy az „előfizetési felhívás”-i ívet czímemre (Városház, közlevéltári hivatal) vagy Csáthy Károly könyvkereskedő üzletbe kérem küldeni. Tíz előfizetőt gyűjtőnek egy tiszteletpéldánnyal szolgálók. Tisztelettel ifj. Széll István.

— **Uj találmány.** Igen elmés és a mellett rendkívül fontos találmánnyal gazdagította a magyar ipart György István, a nagyvárad kerületi betegsegélyző pénztár gondnoka. Az uj találmány „biztonsági irat (akta)” záró s a fő rendeltetése az, hogy levéltárakban és irattárakban az iratok elhelyezését és együttartását megkönnyítse. — A találmánynak igen nagy jövője van s épen ezért ez uton is felhívjuk az illetékes körök és pénzemberek figyelmét, mert a találmánynak kellőképpen való kihasználása esetén a magyar névnek hírt és dicsőséget szerez. Az iratokat eddig beveder szíjjakkal szorították át s így helyezték el, de ezen rendszer különféle okokból nem bizonyult czélzerűnek, mert e szíjjakat kézerővel nem lehetett tökéletes módon megszorítani, de a legkönnyebben ki volt az irattömb annak téve, hogy egyes érdeklődők, egy észrevétlen pillanatban valamely iratot a tömbből a legkönnyebben eltávolították, míg ezen uj találmány által mindez teljesen bi van zárva, szóval a „biztonsági irat (akta)” záró készlelék a legmegbízhatóbb módon őrizi meg az iratokat az utókor számára. Tőkepenzesek, kiknek módjuk van befektetést eszközölni, nemcsak tőkájukat kamatoztatják ezen találmány által, hanem egy nagy horderejű vállalatot mentenek meg a magyar iparnak.

— **Egy kapaütés.** Varga Ferencz h.-b.-szörményi lakos a mult évi augusztus 27-én összeveszett Kovács István nevű lakostársával s a kezében levő kapával a fején úgy megütötte, hogy Kovács husz napnál tovább gyógyuló sérülést szenvedett. Az ütésért a napokban vont a felelőségre a törvényszék Varga Ferenczet és elítélte 4 hónapi fegháza, ezenkívül még husz korona pénzbírságot is kell fizetnie.

— **Papakosza meghalt.** Egykor sokat emlegetett foglya halt meg a váci fegyházban. A fogoly Papakosza, a hírhedt görög kasszafuró, a kinek szenzációs betörései pár év előtt az egész rendőrséget foglalkoztatták. Papakosza 31 éves volt. A híres betörő mihiely fogságba került, betegkedni kezdett. Betegsége a gyilkos tüdővész volt, a mely rövid idő alatt megölte.

— **Elfogott katonaszökevény.** Szaló Lajos debreczeni 2. honvéd huszárezredbeli közlegény sehogy sem tudott a katonaelettel megbáratkozni. Az ő szíve csak haza vágott falujába és várvavárt a kedvező alkalomra, hogy bucsut vegyen a kaszárnyától. A kínálókozó alkalom nem sokáig váratott magára, mert Szabó ezredétől még szeptember hóban megszökött. A szökevény katonát ezrede nyomoztatta, de nem találta reá s már egészen feledésbe jutott. De a csendőrség nem hagyta abba a kutatást, nyomozott szakadatlanul, míg végre a mult héten a mezőturi tanyákon elfogta, hol cselédképpen szolgált. A csendőrség a szökevényt átadta ezredének.

— **Elfogott csavargó.** Diószegi Mihály hülye csavargó, a ki hely és igazolvány nélkül csatangolt a város utcáin, a rendőrség elfogta és bekísérte a bűnügyi osztályhoz.

— **Tolvaj kóbor cigányok.** Mint levezetők írja, a szomszédos Téglás községben vakmerő betörést követtek el. Kemecsey Bálint jómeu gazda utca felőli szobájának ablakrostélyát folyó hó 15-én éjjel lefeszítették s az így támadt résen a szobába hatoltak, honnan az összes ágy- és ruhásműt elvitték. A kár majdnem 300 korona. A csendőrség, a mint a lopásról tudomást szerzett, azonnal megindította a nyomozást s a községtől mintegy 3 kilométernyire az országon egy kocsira

akadt, melyben 1 cigány, 5 cigányzó és mintegy 9 gyerek ült, a kik kivallották, hogy a betörést velük együtt utazó négy cigány követte el, kik a lopott holmival elszöktek, de hogy merre, azt nem tudják. A csendőrség a tolvaj cigányokat kutatja.

— **Békés Gyula szinigazgató.** Mint örömmel értesülünk, városunk szülőtte s az általánosan ismert Békés családnak tagja, ki Krecsányinak szegedi társulatánál előkelő szerepkört képvisel s városunk közönsége előtt is ismeretes, mint kiváló jellemkomikus, a Győrött a szerdán lejárt pályázatból győztesen került ki. Így ő lett az ország legfiatalabb szinigazgatója. Alig 27 éves s az ország egyik legkitűnőbb társulatát vezeti. Szívből gratulálunk neki és sok szerencsét kívánunk működéséhez.

— **Márkus Jenő** „Dréher sörcsarnokában” naponta választékos zóna reggeli különlegességek, vasárnap este katonai zene hangverseny szabad bevonattal. Kedden Rácz Károly személyes vezetésével hangverseny. Pénteken nagy hal-estély Magyar Testvérek zenekara mellett Korona sör a lá Pilseni folyton csapolva. 23—30

— **Legszebb ujévi ajándék.** Sok fejtörést okoz általánosan az ujévi ajándék kérdése. Mit vegyünk ajándékba, hogy sokba ne kerüljön és mégis igazi örömet okozzon annak, aki kapja. Mi tanácsal szolgálunk? A legszebb és legjobb ujévi ajándék, ha megrendeljük az illető részére a „Képes Családi Lapok” című betilapot, mert ekkor az ajándék fölötti öröm állandó és hetenkit a lap megérkezésekor csak fokozódik. Az ország legjobb írói irnak ebben a lapban és az ország legjobb rajzolóit illusztrálják a lapot. Megrendelés előtt mutatványszám kérhető. Ez a legjobb és legolcsóbb ujévi ajándék, t. i. a „Képes Családi Lapok” előfizetési ára: egész évre 12 korona, fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona.

— **Duratur által** a cipőtalp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízáthatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nemsokára. Ára 1 és 2 korona. Póslán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a Duraturgyár, Budapest, Lipót-körut 3. Kapható azonban mindenütt.

— **A falragasz művészet** fokozódó mérvben kezdi magára kelteni a közérdeklődést; s annyi specialis kiállítás után végre az idei párisi világiállítás már megfelelő nagy helyet szentel neki. A monarchia nagyparában e téren első helyet foglal el a Kathreiner cég, a mely azt évek óta mélyrehatóan és előkelő módon ápolta, eredeti, kiváló művészies képtárgyak felhasználása által. Bizonyítéka ennek az utczákon újabban kiragasztott és minden kereskedőnél látható Kathreiner hirdetés: vörös ernyővel egy mosolygó leánykép, a melynek fényhatása épenességgel meglepő, s a szemlélőre serkentő művészies benyomást gyakorol. — Kíváncsi, hogy az a rendkívül kedvesen meginvitaló leányka, a ki a secessió zöld fúdszát magasra tartja, az oly általánosan kedvelt Kathreiner kávénak igen hathatós terjesztőjének bizonyuljon.

— **Versenyn kívül áll** a Pesti Hírlap, mely most már 23-ik évebe lép, nem egy tekintetben. Elismerten legelső íróink tartoznak munkatársai közé; kétségbevonhatatlan legnagyobb terjedelme, legbővebb tartalma van; legtöbb külön kedvezményt nyújt előfizetőinek s vannak más lapokban meg nem található rovatai is. Az uj esztendőre regényt jelent be Jókai Móról (mely már karácsonykor kezdődik), Werner Gyulától, Abonyi Árpádtól; hosszabb elbeszélést Mikszáth Kálmántól, Gárdonyi Gézától. Rendes tárczairói a lapnak: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Tóth Béla, Gárdonyi Géza, Murai Károly, Kenedi Géza (Quintus), Ambrus Zoltán, Kóbor Tamás, Bede Jób, Kézi-Kovács László, Tömörkény István, Homok stb. A Pesti Hírlap hírneves Esti leveleit Tóth Béla, krónikás heti verseit Kozma Andor, a Szerkesztői üzeneteket (napi rovat) Kenedi Géza írja; a sakkrovatot Maróczy Géza, a világhírű magyar sakkmeister vezeti. S a kitűnő tartalomhoz járulnak a külön kedvezmények. Az előfizető minden hónapra kap egy kis jegyzéknaptól (naplárrészlet és főljegyzésre való úrlapokkal); karácsonyra ajándéku kapja a Pesti Hírlap nagy képes naptárát, mely már az idén is megjelent gazdag tartalommal, diszes kiállításban; végül féláron rendelheti meg a Győry Ilona által kitűnően szerkesztett Párisi Divat cz. heti divatlapot. Bátran elmondhatja hát magáról kiváló e legelterjedtebb lapja, hogy versenyen kívül áll. Megrendelhető a kiadóhivatalnál (Budapest, V., Váci-körut 78. sz.) egy hóra 2 kor. 40 fillér, 2 hóra 4 kor. 80 fillér, 3 hóra, vagyis negyedévre 7 korona előfizetési áron; a Párisi Divattal együtt negyedévre 9 kor.

SZINHÁZ.

(g. z.) Az „Aranyasszony”-nyal kezdjük, mely ez idényben a negyedik s talán a legelőtrevább újdonsága színházunknak. Meséje egyszerű s minden fordulatának kulcsa a czimszerepet képviselő politikus asszonyszemély, kinek lelke a sok ideig uralkodó hiu fábrándokból kiszabadulva, a

Van szerencsém ajánlani

fűszer és liszt

üzletemet.

Nagy választék asztali borokban. Magyar és Francia Cognacok, Dessert cukorkák legolcsóbb árak mellett.

Tisztelettel

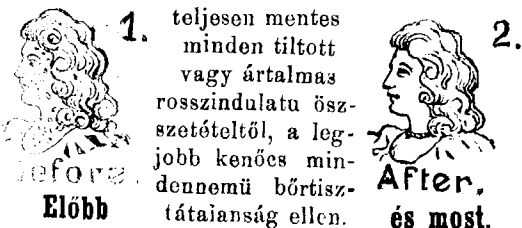
Békés Emil,

1-3

Piac-utca 70. sz.

Doktor Kriegl József-féle
valódi angol

Bőr- és pomádé és borax szappan

Egy tégely pomádé borax szappannal
3 korona 30 fillér

az összeg előzetes utalványozása ellenében.

Chief Office 48. Brixton Road. London SW.

Az utalvány következőképzé czimzendő:

Thierry A. gyógyszerész balzsam-gyára
Pregrada bei Rohitsch.

Nagyban vásárlóknak jelentékeny engedmény.

A beocsini cementgyárak
elismert legjobb portland és románcement és a kőbányai téglagyár sárga és piros disztégla egyedüli debreczeni képviselője

Stegmüller Árpád

építész,

Kölcsey-utca 3. (előbb Kis-Szappanos-u.)

Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Telefon 255. 11-25 (168)

Figyelem!

Harzi kanárikat

nappal és fényben éneklők: mély-, rezgő-, csengő-, tülemlő-, fuvola- és sip hangokat legjobban ajánlok.

Darabja 6, 7, 8, 10, 12 és 16 korona.

Szétküldés utánvétellel, vagy az összeg előlegesen beküldése ellenében, a legnagyobb hidegben is, jótállással épség- és minőségért; 10 napi próba, mely után nemtetszés esetén kicserélem, vagy az összeget minden levonás nélkül visszaküldöm.

Utastás a bánásmódról mindenütt mellékelve.

A. Brezina.

Kanarienzüchtereit- und Exportgeschäft

Linz an der Donau. 4-6

Ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-,

lámpa- és konyhaberendezés nagy raktára

DEBRECZENBEN.

ÜZLETHELYISÉG: FŐPIACZ, KOSSUTH-UTCA SARKÁN.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyrövidű közönség becses tudomására juttatni, hogy az ideny beálltával dusan összeállított lámpa raktárt rendeztem be

Tartok raktáron minden jóhírnévű és gyártmányú

álló és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, úgy mint Dittmár-fele nap, kometen, bahu, dupla és 30-40 gyertya lángú meteor-égőkkel, melyekkel eladás előtt mindig kipróbálva szolgállok.

Tartok raktáron igen finom sző- és kanócokat, lámpaolajokat, lámpaüveg kékfeket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.:

ét-, thea-, kávé-, mocca-, mosdó- és üvegekészleteimet

francia, angol s több hazai kivitelben igen jutányos áron.

Berndorf evőeszközöket, disztárgyakat, úgy chinaezüst, mint alpaccában árjegyzék szerint, továbbá csont- és fanyelű asztali és dessert késeket, mosdó asztalokat minden kivitelben.

Szobadíszítéshez nagyválasztékban szolgálhatok majolika és terakotta vázákat és korsókat, ugyancsak faldíszeket és szobrokat minden nagyságban

Ajánlom továbbá az abaujmegei majolika gyár szép kivitelű áruk bizományi raktárát, mely gyártmányból dusan el vagyok látva. Konyhaberendezéshez minden ahhoz való kellelkel a legolcsóbb árak mellett szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásnál kamatot engedményezek. — Vidékre csomagoló ládat nem számítok. — Vidéki megrendelésekre a csomagolásnál a legnagyobb gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelősséget vállalom.

16-? (160)

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrény

a gyermekek kedvenc játéka és a legjobb, a mit nekik játék- és foglalkoztató-szerű ajándékozhatunk.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények mindenkor kiegészítőszekrények által tervszerűen nagyobbíthatók és azért kétszeresen értékesek. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények 0.75, 1 1/2, 3, 3 1/2, 4 1/2, 6-10 kor. és azon felül áron a világnak minden finomabb játékszerüzletében kaphatók; hanem a Horgony-gyárijegyre ügyelni kérünk és minden kőépítőszekrény „Horgony” nélkül mint utánzat és nem valódi visszaütandó.

Új! Richter-féle türelmi játékok: Hidegvér, Mind a kilenczet, Spinx, Manó, Villámhárító, Haragtörő stb. Ár: 70 fillér darabonként. Valódi csak a „Horgony” gyárijeggyel!

A ki gyermekeket akar megajándékozni, hozassa meg magának azonnal az alant jegyzett cégnek új, gazdagon illusztrált árjegyzékét, melynek beküldése ingyen és bérmentve eszközöltetik.

Richter F. Ad és társa, Főhercegi udvari szállítók. Első

oszt.-magy. csász. és kir. szab. kőépítőszekrénygyár.

Iroda és raktár: I. Operng. 16. Bécs (Wien) gyár: XIII/1. (Hietzing.) Rudolstadt, Nürnberg, Olten (Svájc) Rotterdam, New-York, 215 Pearl-Street.

5-5

Csak 40 fillérért már
1901 Január hó 12-én
10.000 kor.
1000, 500, stb. stb.
ÖSSZESEN 1311 NYEREMÉNY NYERHETŐ,
a DIÁK-OTTHON-SORSJÁTEKBAN
SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK.

Nélkülözhetetlen, felülmulhatatlan, hatása csalhatatlan!

Világczikk. Kivitel minden országba.

Chief-office 48. Brixton-Road. London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és koresett háziszser a

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Felülmulhatatlan mell, tüdő, máj, gyomor s általában belső bajok ellen, Külsőleg alkalmazva a legsikeresebb

seb-balzsam.

Csak akkor valódi, ha a minden művelt államban belajstromozott, zöld színű apácza védjeggyel és a záró token czég-jelzéssel el van látva. Évi termelés kimutathatólag 6 millió palack. Postán bérmentve 12 kis, vagy 6 nagy palack 4 korona. Próbá palack prospektus-sal s minden országbeli raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szétküldés csak készpénzre történik.

THIERRY A. centifolia-kenőcs

(ugyanevezett csuda-ir), sebeknél felülmulhatatlan szívó és gyógyító hatása. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E csuda-irral egy régi 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontfékely, ujjában pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű baj meggyógyult. Antiseptikus hatása, gyorsan enyhítőleg és csillapítólag hat, rövid időn pedig teljes gyógyulást eredményez mindennemű gyulladáskor és sebeknél. Továbbá gyorsan lágyító és szétosztató és biztosan megszabadít a még olyan mélyre behatolt testektől. Egy tégely bérmentve 1 korona 80 fillér, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100.000 tégely.

Mindkét házi szerről egész levéltárakat kitevő eredeti bizonyítványok állanak rendelkezésére a világ minden országából. Utánzatokból óvakodni kell és szigorúan ügyelni a tégelyen beégetett ezen czég-jelzésre: Apotheke zum Schutzensel des A. Thierry. Ahol raktár nincs, senki ne hagyja magát rábeszélteni állítólag hasonló értékű, de valójában értéktelen készítmények megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre:

(504) 6-25

Apotheker A. Thierry's Fabrik in Pregrada, bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák hivatalnok-egylet szállítója.)

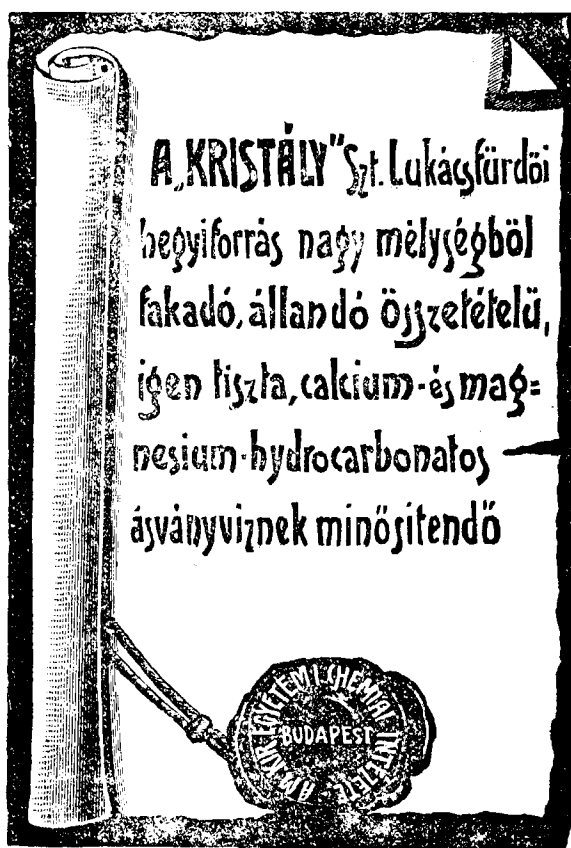
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Svédgyógytorna

órákra jelentkezni

Dr. Szász Adolf orvosnál

Kossuth-utca 9. sz. a. lakáson.

A. KRISTÁLY St. Lukácsfürdői
gyógyfürrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tiszt, kalcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő

Erősítés és erőmegújítás céljából eredménytelenségig használják az összes túristák, kerekpárosok és lovaglók nagyobb túrokok után.
ÜVEG ÁRA 2 KORONA. 1/2 ÜVEG ÁRA 1 KORONA 20 FILLÉR.
Valódi csak fenti védjeggyel. Kapható az összes gyógyszerüzletben.
FŐRÁKTÁR: KREISAPOTHEKE KORNEUBURG BECS mellet.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható, bedörzsölésül alkalmazatik köszvényénél, oszónál és meghúléseknél. Intés. Silányabb uránzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czégjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. áron ugyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.”
„A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.”
„Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.”

